

سنڌ ايڪٽ نمبر XIX مجريه 2010

SINDH ACT NO. XIX OF 2010

شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي، شهيد بينظير آباد ايڪٽ، 2009

THE SHAHEED BENAZIR BHUTTO

UNIVERSITY SHAHEED BENAZIR ABAD

ACT, 2009

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

3. هيئت

Incorporation

4. يونيورسٽي جا اختيار

Powers of the University

5. يونيورسٽي جو دائره اختيار

Jurisdiction of the University

6. يونيورسٽي سمورن درجن، طبقن وغيره لاءِ کليل هوندي

University open to all classes, creeds, etc

7. يونيورسٽي ۾ تدريس

Teaching in the University

8. يونيورستي جا عملدار
Officers of the University
9. چانسلر
Chancellor
10. معائنو
Visitation
11. پرو چانسلر
Pro Chancellor
12. وائيس چانسلر
Vice Chancellor
13. وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميواريون
Powers and duties of the Vice Chancellor
14. پرو وائيس چانسلر
Pro Vice Chancellor
15. رجسٽرار
Registrar
16. ماليات جو ڊائريڪٽر
Director of Finance
17. امتحانن جو ڪنٽرولر
Controller of Examinations
18. چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر
The Chief Accountant, Bursar and Resident Auditor
19. اٿارٽيز
Authorities
20. سينيٽ

Senate	
21. سينيت جا اختيار ۽ ذميواريون	
Powers and duties of the Senate	
22. سنڊيڪيٽ	
The Syndicate	
23. سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون	
Powers and duties of Syndicate	
24. اڪيڊمڪ ڪائونسل	
Academic Council	
25. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميواريون	
Powers and duties of the Academic Council	
26. ٻين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار	
Constitution, functions and powers of other Authorities	
27. ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري	
Appointment of committees by certain Authorities	
28. اسٽيچوٽس	
Statutes	
29. ضابطا	
Regulations	
30. اسٽيچوٽس ۽ ضابطن جي ترميم ۽ منسوخِي	
Amendment and repeal of statutes and regulations	
31. قاعدا	
Rules	
32. الحاق	
Affiliation	

33. الحاق ٿيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو
Addition of courses by affiliated educational institutions
34. الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون
Reports from affiliated educational institutions
35. الحاق ختم ڪرڻ
Withdrawal of affiliation
36. الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل
Appeal against refusal or withdrawal of affiliation
37. اداري يا ڪاليج کي تحويل ۾ وٺڻ
Taking over of institution or college
38. يونيورسٽي فنڊ
University Fund
39. آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts
40. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to show case
41. سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان طرفان نظر ثاني
Appeal to and review by the Syndicate
42. سپر اينوئيشن جي عمر
Age of superannuation
43. پينشن، انشورنس، گريچوٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ
Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund
44. اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات
Commencement of term of office of members of Authorities

45. اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي
Filling of Casual Vacancies in authorities
46. اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون
Voids in the constitution of Authorities
47. اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار
Disputes about membership of Authorities
48. اٿارٽيز جون ڪاروايون آسامين سبب غير موثر ٿيڻ
Proceedings of the Authorities and invalidated by vacancies
49. فرسٽ اسٽيچوٽس
First Statutes
50. ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ وقت رندڪون هٽائڻ
Removal of difficulties at the commencement of the Act
51. دائره اختيار تي پابندي
Bar of Jurisdiction
52. ضمانت
Indemnity
53. عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم
ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ
Power to require officers, teachers or employees to serve under
any Government or Organizations
- فرسٽ اسٽيچوٽس
(ڏسو دفعو 49)
The First Statutes
(See section 49)

1. فيڪلٽيز

Faculties

2. ڊين

Dean

3. تدريسي شعبو

Teaching Department

4. بورڊ آف اسٽڊيز

Boards of Studies

5. اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ

Advanced studies and Research of Board

6. سليڪشن بورڊ

Selection Board

7. سليڪشن بورڊ جا ڪم

Functions of Selection Board

8. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي

The finance and Planning Committee

9. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي جا ڪم

Functions of the Finance and Planning Committee

10. الحاق ڪميٽي

Affiliation Committee

11. نظم و ضبط ڪميٽي

Discipline Committee

سند ايڪت نمبر XIX مجريه 2010
SINDH ACT NO. XIX OF 2010

شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي، شهيد
بينظير آباد ايڪٽ، 2009

THE SHAHEED BENAZIR
BHUTTO UNIVERSITY SHAHEED
BENAZIR ABAD ACT, 2009

[12 نومبر 2010]

ايڪت جنهن ذريعي شهيد بينظير آباد ۾ شهيد بينظير
ڀٽو يونيورسٽي قائم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble) جيئن ته شهيد بينظير آباد ۾ شهيد بينظير ڀٽو
يونيورسٽي جو قيام ضروري ٿي پيو آهي.
ان کي هن ريت جوڙي عمل ۾ آندو ويندو:

باب I

شروعاتي

Chapter I

Preliminary

مختصر عنوان ۽ شروعات Short title and commencement
1. (1) هن ايڪٽ کي شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي،
شهيد بينظير آباد ايڪٽ، 2009 سڏيو ويندو.
(2) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

وصفون Definitions
2. هن ايڪٽ ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم
جي متضاد نه هجي، تيستائين:

(a) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي

اڪيڊمڪ ڪائونسل:

(b) "الحاق شده ڪاليج" مطلب يونيورسٽي سان الحاق ٿيل ڪاليج پر ان طرفان سنڀاليو يا هلايو نه وڃي؛

(c) "اٿارٽي" مطلب دفعو 19 مطابق يونيورسٽي جي اٿارٽيزمان ڪا هڪ؛

(d) "چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛

(e) "ڪاليج" مطلب هڪ جوڙيل ڪاليج يا الحاق ٿيل ڪاليج؛

(f) "ڪميشن" مطلب هائير ايجوڪيشن ڪميشن؛

(g) "جوڙيل ڪاليج" مطلب ڪاليج جيڪو يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو وڃي؛

(h) "ڊين" مطلب بورڊ آف فيڪلٽي جو چيئرمين يا چيئر پرسن؛

(i) "ڊائريڪٽر" مطلب تدريسي ڊويزن يا يونيورسٽي طرفان جوڙيل اداري طور قائم ڪيل اداري جو سربراهه؛

(j) "تعليمي ادارو" مطلب هڪ ادارو جيڪو فيڪلٽي سان لاڳاپيل مضمون يا مضمونن ۾ تعليم ڏيندو هجي؛

(k) "فيڪلٽي" مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛

(l) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛

(m) "بيان ڪيل" مطلب قانون، ضابطن ۽ قاعدن ۾ بيان ڪيل؛

(n) "پرنسپال" مطلب ڪاليج جو سربراهه؛

(o) "پروفيشنل ڪاليج" مطلب هڪ ڪاليج جيڪو ميڊيسن، انجنيئرنگ، زراعت، ڪامرس، تعليم، قانون،

فائين آرٽس يا اهڙو ٻيو مضمون جيئن ضابطن ۾
پروفیشنل مضمون طور بيان ڪيو ويو هجي؛

(p) “رجسٽرڊ گريجوئيٽ” مطلب

(i) يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جنهن جو نالو ان مقصد

لاءِ يونيورسٽي طرفان رکيل رجسٽر ۾ داخل هجي؛ يا

(ii) ٻي ڪنهن يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جيڪو

عارضی طور يونيورسٽي جي دائره اختيار واري علائقي

۾ رهندو هجي، جنهن جو ان مقصد لاءِ يونيورسٽي جي

رکيل رجسٽر ۾ نالو داخل ڪيو ويو هجي؛

(q) “تحقيقي عملدار” مطلب يونيورسٽي طرفان تحقيق

لاءِ مقرر ڪيل ڪل وقتي شخص ۽ جيڪو رينڪ ۾

يونيورسٽي جي استاد برابر هوندو؛

(r) “سينيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(s) “قانون، ضابطا ۽ قاعدا” مطلب هن ايڪٽ تحت

ترتيبوار جوڙيل قانون، ضابطا ۽ قاعدا يا هن ايڪٽ ۽

وقت تي طور لاڳو ڪرڻ لاءِ جوڙيا وڃڻا هجن؛

(t) “سنڊيڪيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(u) “استاد” جنهن ۾ شامل آهن يونيورسٽي يا ڪاليج

طرفان ڊگري، آنرس يا پوسٽ گريجوئيٽ ڪلاسز لاءِ

ڪل وقتي مقرر ڪيل پروفيسر، ايسوسيئيٽ پروفيسر،

اسسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرار ۽ اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي

ضابطن ۾ استاد طور واضح ڪيا وڃن؛

(v) “تدريسي شعبو” مطلب تدريسي شعبو جيڪو

يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو يا سڃاڻپ

ڏنو ويو هجي؛

(W) “يونيورستي” مطلب هن ايڪت تحت قائم ڪيل شهيد بينظير ڀٽو يونيورستي شهيد بينظير آباد؛
 (X) “يونيورستي استاد” مطلب يونيورستي طرفان مقرر ڪيل يا پگهار تي رکيل هڪ ڪل وقتي استاد يا يونيورستي طرفان اهڙيءَ ريت سڃاڻپ ڏنل؛ ۽
 (Y) “وائيس چانسلر” مطلب يونيورستي جو وائيس چانسلر.

باب II

يونيورستي

Chapter II

The University

- هيئت
 Incorporation
3. (1) هن ايڪت جي گنجائشن موجب شهيد بينظير آباد ۾ شهيد بينظير ڀٽو يونيورستي قائم ڪئي ويندي.
- (2) يونيورستي مشتمل هوندي:
- (i) چانسلر ۽ پرو چانسلر؛ ۽
- (a) مک ڪيمپس ۾ وائيس چانسلر، پرو وائيس چانسلر، ڊينس، پرنسپال، ڊائريڪٽرس، تدريسي شعبن جا چيئرمين، رجسٽرار ماليات جا ڊائريڪٽر، امتحانن جو ڪنٽرولر، چيف اڪائونٽنٽ، برسر، ريزيڊنٽ آڊيٽر ۽ ٻيا اهڙا عملدار جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽
- (b) اضافي ڪيمپس ۾، پرو وائيس چانسلر، ڊينس، تدريسي شعبن جا چيئرمين ۽ اهڙا ٻيا عملدار جيڪي چانسلر طرفان حڪومت جي سفارش تي مقرر ڪيا وڃن.
- (ii) سينيٽ، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽

يونيوورستي جي ٻين ائارٽيز جا ميمبر:

(iii) يونيوورستي جا سمورا استاد؛ ۽

(iv) اميريٽس پروفيسرس؛

بشرطيڪ چانسلر، حڪومت جي سفارش تي يونيوورستي جي ضابطي ۽ انتظام هيٺ تعليمي اداري يا ڪاليج ۾ بورڊ آف گورنرس دفعو 37 تحت جوڙي سگهي ٿو جيڪي شق (i) جي ذيلي شق (b) ۾ ڄاڻايل عملدارن ۽ ملازمن بدران هوندا.

(3) يونيوورستي، شهيد بينظير آباد يونيوورستي ايت شهيد بينظير آباد جي نالي سان هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي ۽ ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

(4) يونيوورستي ٻنهي قسمن جي متحرڪ ۽ غير متحرڪ ملڪيت حاصل ڪرڻ، ليز تي وٺڻ، وڪرو ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ڪنهن متحرڪ يا غير متحرڪ ملڪيت کي منتقل ڪرڻ لاءِ مجاز هوندي، جيڪا ان ۾ شامل هجي يا ان طرفان حاصل ڪئي وئي هجي.

4. يونيوورستي کي هيٺيان اختيار هوندا:

يونيوورستي جا اختيار

Powers of the
University

(a) سکيا جي اهڙين شاخن ۾ تدريس فراهم ڪرڻ، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ تحقيق، علم جي اضافي ۽ ترقي لاءِ گنجائشون بڻائڻ، جيئن اهو طئي ڪري؛

(b) يونيوورستي يا ڪاليج طرفان پڙهائي جا ڪورس ۽ نصاب بيان ڪرڻ؛

(c) داخلا ڏيڻ ۽ امتحان وٺڻ ۽ انهن ماڻهن کي جن

جاڻايل شرطن موجب داخلا ورتي هجي ۽ امتحان پاس
ڪيا هجن انهن کي سندون، ڊپلوماز سرٽيفڪيٽس ۽
ٻيا تعليمي اعزاز ڏيڻ؛

(d) منظور ٿيل ماڻهن کي اعزازي سندون يا ٻيا اعزاز
ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(e) اهڙن ماڻهن کي تعليم ڏيڻ ۽ سرٽيفڪيٽ ۽
ڊپلوماز ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن؛

(f) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن
موجب آزاديءَ تي تحقيق ڪئي هجي؛

(g) تعليمي ادارن کي بيان ڪيل شرطن موجب الحاق
ڏيڻ يا الحاق ختم ڪرڻ؛

(h) بيان ڪيل شرطن موجب تعليمي ادارن کي
پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪرڻ يا اهڙين مراعتن کي
ختم ڪرڻ؛

(i) الحاق ٿيل يا الحاق چاهيندڙ ڪاليجن يا ٻين
تعليمي ادارن جي جاچ ڪرڻ؛

(j) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل
امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي
جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ
يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛

(k) ٻين يونيورسٽيز ۽ اتارٽيز سان اهڙيءَ ريت ۽ اهڙن
مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(l) پروفيسرشپس، ايسوسيئيٽ پروفيسرشپس،

اسسٽنٽ پروفيسرشپس ۽ ليڪچررشپس ۽ ٻيون

آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛

- (m) تحقيق، ترقي، انتظامي ۽ ٻين لاڳاپيل مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
- (n) يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ٿيل ڪاليجن يا تعليمي ادارن جي تدريسي عملي جي چونڊيل ميمبرن کي سڃاڻپ ڏيڻ يا اهڙن ٻين ماڻهن کي يونيورسٽي جي استاد طور سڃاڻپ ڏيڻ؛
- (o) فيلوشپس، اسڪالر شپس، ايگزيڪيوشنز برسرين ميڊلس ۽ انعام پيدا ڪرڻ ۽ ڏيڻ، جيئن شرطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛
- (p) سکيا ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ فيڪلٽيز تدريسي شعبا، تحقيقي ادارا، هنري مرڪز ميوزيمس ۽ ٻيا سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار سنڀال ۽ هلائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛
- (q) يونيورسٽي طرفان جوڙيل حڪمت عملي تحت يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن جي شاگردن جي رهائش تي ضابطو رکڻ؛
- (r) يونيورسٽي جي شاگردن جي نظم و ضبط جي نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ، شاگردن جي ايڪسٽرا ڪيورڪولر ۽ تفريحي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽ انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ؛
- (s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون وصوليون طلب ڪرڻ ۽ حاصل ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛
- (t) تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن لاءِ گنجائش جوڙڻ ۽ انهن مقصدن لاءِ حڪومت، تنظيم، ادارن، باڊيز ۽

فردن سان بيان ڪيل شرطن موجب انتظامن ۾ داخل
ٿيڻ؛

(U) نيڪن ۾ شامل ٿيڻ، جاري رکڻ، تبديل يا رد ڪرڻ؛
(V) ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، يونيورسٽي کي
ڪيل گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين،
انڊومينٽس ۽ ٻين چندن کي سنڀالڻ ۽ انهن کي اهڙيءَ
ريت سيڙائڻ جيئن مناسب هجي؛

(W) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي چپائي ۽ پڌرائيءَ جو
بندوبست ڪرڻ؛

(X) اهڙا ٻيا سمورا قدم کڻڻ ۽ عمل ڪرڻ جيڪي مٿي
چاڻايل اختيارن سان لاڳاپيل هجن يا نه، جيئن
يونيورسٽي جا هڪ تعليمي، سکيا ۽ تحقيق واري هنڌ
طور مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن؛

يونيورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the
University

5. (1) يونيورسٽيءَ کي پنهنجي ڪئمپس جي علائقائي
حدن اندر ۽ شهيد بينظير آباد، نوشهروفيروز سانگهڙ ۽
دادو ضلعن ۾ لاڳاپيل ڪاليجن جي حدن اندر دائره
اختيار حاصل هوندو.

بشرطيڪ حڪومت يونيورسٽي سان مشوري بعد عام
يا خاص حڪم ذريعي دائره اختيار ۾ ڦير گهير آڻي
سگهي ٿي.

(2) ڪو به تعليمي ادارو جيڪو يونيورسٽي جي
علائقائي حدن ۾ واقع هجي، يونيورسٽي ۽ حڪومت
جي منظوري کان سواءِ ڪنهن ٻي يونيورسٽي سان الحاق
نه ڪندو يا ٻي يونيورسٽي جون مراعتون حاصل نه
ڪندو.

(3) يونيورسٽي بيان ڪيل شرطن موجب ٻي ڪنهن يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ ايندڙ ڪنهن تعليمي اداري کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪري سگهي ٿي پوءِ اهو پاڪستان جي حدن اندر يا ٻاهر هجي، بشرطيڪ اهڙي يونيورسٽي جي منظوري اڳواٽ ورتي وئي هجي.

6. يونيورسٽي ڪنهن به جنس يا مذهب، نسل، طبقي، رنگ يا ڪنهن به رهائشي هنڌ سان هجي، جيڪي يونيورسٽي طرفان پڙهايا ويندڙ ڪورسن ۾ تعليم وٺڻ جي داخلا لاءِ اهل هجن ۽ اهڙي ڪنهن به شخص کي فقط جنس، مذهب، نسل، طبقي، ذات، درجي يا رنگ جي بنياد تي داخلا کان منع نه ڪيو ويندو.

بشرطيڪ هن دفعي ۾ ڪجهه به شاگردن کي پنهنجي مذهبي حساب سان ڏني ويندڙ تعليم کان نه روڪيندي، اهڙي طريقي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

7. (1) مختلف ڪورسز ۾ سموري تسليم ٿيل تدريس يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان بيان ڪيل طريقي موجب ڏني ويندي ۽ جيڪي مشتمل ٿي سگهن ٿا، ليڪچرس، ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، مظاهرا، ان سان گڏوگڏ ليباريٽريز ورڪشاپس، فارمس ۾ عملي ڪم ۽ سکيا جا ٻين طريقن تي.

(2) تسليم ٿيل تدريس لاءِ ذميوار اٿارٽي اهڙي هوندي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب III

يونيورسٽي ۾ تدريس
Teaching in the
University

يونيورسٽي جا عملدار

Chapter_III

Officers of the University

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

8. يونيورسٽي جا هيٺيان عملدار هوندا:

(i) چانسلر:

(ii) پرو چانسلر:

(iii) وائيس چانسلر:

(iv) پرو وائيس چانسلر:

(v) ڊينس:

(vi) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال:

(vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين:

(viii) رجسٽران:

(ix) ماليات جو ڊائريڪٽر:

(x) امتحانن جو ڪنٽرولر:

(xi) چيف اڪائونٽنٽ:

(xii) برسر:

(xiii) ريزيڊنٽ آڊيٽر:

(xiv) لائبريرين: ۽

(xv) اهڙا ٻيا ماڻهو جن کي ضابطن موجب عملدار طور

بيان ڪيو ويو هجي.

چانسلر

Chancellor

9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.

(2) چانسلر جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي

ڪانويڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت

ڪندو.

(3) جيڪڏهن چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اثارتي

جون ڪارروايون هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب نه آهن ته اهڙي اٿارٽي يا عملدار کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته ڇو اهڙيون ڪارروايون يا حڪم ختم نه ڪيا وڃن، لڪت ۾ حڪم ذريعي ڪارروايون ختم ڪري سگهي ٿو.

(4) هر اعزازي ڊگري چانسلر کان تصديق بعد ڏني ويندي.

(5) چانسلر کي سينيٽ طرفان جمع ڪرايل قانونن کي منظور ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو يا منظوري روڪي سگهي ٿو يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ واپس سينيٽ ڏانهن اماڻي سگهي ٿو.

(6) چانسلر ڪنهن به شخص کي ڪنهن اٿارٽي جي ميمبرشپ تان هٽائي سگهي ٿو جيڪڏهن اهڙو شخص:

(i) ذهني توازن وڃائي ويهي ٿو. يا

(ii) اٿارٽي جي ميمبر طور ڪم ڪرڻ کان نااهل ٿي وڃي ٿو. يا

(iii) جنهن کي قانون جي ڪنهن عدالت طرفان اخلاقي گستاخي جي ڏوهه ۾ سزا ٻڌائي وئي هجي.

(7) چانسلر هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب ۽ حڪومت جي عام يا خاص حڪمن تحت يونيورسٽي جي مڪ ڪيمپس جي ڪنهن اٿارٽي، عملدار يا ملازم جا سمورا يا ڪي به اختيار ۽ ڪم ان جي ايڊيشنل ڪيمپس جي ڪنهن اٿارٽي، عملدار ملازم يا ٻئي ڪنهن شخص ڏانهن منتقل ڪري سگهي ٿو ۽ اهڙي

ايديشنل ڪيمپس ۾ اهڙا اختيار استعمال ڪرڻ ۽ ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ ۽ انهيءَ مقصد لاءِ چانسلر حڪومت سان مشوري بعد ايديشنل ڪيمپس ۾ نيون آساميون ۽ عهدا پيدا ڪري سگهي ٿو.

10. (1) چانسلر يونيورسٽي جي معاملن سان لاڳاپيل معائنو مسئلي جي جاچ يا پڇا ڳاچا ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت حڪومت جي مشوري سان اهڙو شخص يا شخصيتون معائني جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو:

(i) يونيورسٽي، ان جون عمارتون، ليباريٽرين لائبريرين ميوزيمس، ورڪشاپس ۽ اوزار;

(ii) ڪو ادارو ڪاليج يا هاسٽل يونيورسٽي طرفان سنڀاليل يا سڃاڻپ ڏنل يا الحاق ٿيل;

(iii) تدریس ۽ يونيورسٽي طرفان ڪيل ڪو ٻيو ڪم;

(iv) يونيورسٽي طرفان منعقد ڪيل امتحان؛ ۽

(v) چانسلر مٿي ڄاڻايل هر ڪيس جي سلسلي ۾

سنڊيڪيٽ کي معائني يا چنڊچاڻ ڪرڻ لاءِ نوٽيس

ڏئي سگهي ٿو ۽ سنڊيڪيٽ کي ان ۾ پنهنجي

ترجماني ڪرڻ موقوف بيان ڪرڻ جي اهل هوندي.

(2) چانسلر ان سلسلي ۾ ڪيل جاچ ۽ چنڊ چاڻ جي

نتيجن تي سنڊيڪيٽ سان ڳالهه ٻولهه ڪندو ۽

سنڊيڪيٽ طرفان راءِ ملڻ کانپوءِ سنڊيڪيٽ کي قدم

ڪڍڻ لاءِ مشورو ڏيندو.

(3) سنڊيڪيٽ اهڙي قدم بابت چانسلر سان رابطو

ڪندي، جيڪڏهن ڪو هجي، جيئن قدم کنيو ويو

هجي يا جاچ يا چندچاڻ جي نتيجي تي قدم ڪڍڻ لاءِ تجويز ڪيو ويو هجي، اهڙي وقت دوران جيئن چانسلر طرفان ڄاڻايو ويو هجي.

(4) جتي سنڊيڪيٽ ڄاڻايل وقت دوران چانسلر کي مطمئن ڪندڙ قدم نه ٿي ڪٽي، ته پوءِ چانسلر سنڊيڪيٽ طرفان جمع ڪرايل وضاحت يا ڪنهن رپريزنٽيشن بعد اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ وائيس چانسلر اهڙين هدايتن تي عمل ڪرڻ جو پابند هوندو.

پرو چانسلر
Pro Chancellor

11. (1) تعليم وارو وزير پرو چانسلر هوندو.
(2) چانسلر اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان غير حاضر هجي يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري ته پرو چانسلر چانسلر جا سمورا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جون سموريون ذميواريون نڀائيندو.

وائيس چانسلر
Vice Chancellor

12. (1) هڪ وائيس چانسلر هوندو جيڪو ناميارو تعليم دان ۽ منفرد ايڊمنسٽريٽر هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي مشوري تي مقرر ڪيو ويندو.
(2) ڪنهن به وقت جڏهن وائيس چانسلر جي آفيس خالي هجي، يا وائيس چانسلر غير حاضر آهي يا بيماري سبب آفيس جون ذميواريون نڀائڻ کان لاجار آهي، يا ٻئي ڪنهن سبب جي ڪري ته چانسلر حڪومت جي مشوري سان وائيس چانسلر جون ذميواريون نڀائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو، جيئن مناسب سمجهي.

وائيس چانسلر جا اختيار ۽

13. (1) وائيس چانسلر يونيورسٽي جو اعليٰ ترين

تدريسي ۽ انتظامي آفيسر هوندو ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن ۽ قاعدن تي عمل ڪندي يونيورسٽي جي عام حيثيت ۽ بهتر صورتحال کي هٿي وٺرائيندو. هن کي يونيورسٽي جي انتظامي ضابطي سميت سمورن عملدارن، استادن ۽ ملازمن تي سمورا ضروري اختيار حاصل هوندا.

(2) وائيس چانسلر، چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير حاضري ۾، يونيورسٽي جي ڪانوڪيشنز ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو ۽ جيڪڏهن موجود هجي، اثارتيز جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو جن جو اهو چيئرمين آهي ۽ يونيورسٽي جي ڪنهن ٻي اثارتي يا باڊي جي گڏجاڻيءَ ۾ موجود رهڻ يا صدارت ڪرڻ جو مجاز هوندو.

(3) وائيس چانسلر، ڪنهن هنگامي صورتحال ۾، جيڪا سندس خيال ۾ تڪڙو قدم گهرندي هجي، اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو جيئن اهو ضروري سمجهي، جنهن کانپوءِ جيترو جلد ممڪن ٿي سگهي، پنهنجي قدم بابت عملدار، اثارتي يا باڊي کي رپورٽ ڪندو جنهن کي عام صورت ۾ معاملي کي حل ڪرڻو هيو.

(4) وائيس چانسلر کي اهي اختيار پڻ حاصل هوندا ته:

- (i) اهڙيون عارضي آساميون پيدا ڪرڻ ۽ پرڻي ڪرڻ، جن جو مدو ڇهه مهينن کان وڌيڪ نه هجي؛
- (ii) منظور ٿيل بجيٽ ۾ فراهم ڪيل سموري خرچ جي منظوري ڏيڻ ۽ خرچ جي ساڳين مکيه مدن ۾ فنڊ جي ڦير گهير ڪرڻ؛

(iii) غير متوقع ڪم لاءِ رقم منظور ڪرڻ جيڪا هڪ لک رپين کان وڌيڪ نه هجي يا ٻئي مد مان ڪڍڻ، جيڪو بجيٽ ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان بابت بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛

(iv) لاڳاپيل اثارتيز طرفان نالن جا پينل ملڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن مقرر ڪرڻ؛

(v) پيپرس، مارڪس ۽ نتيجن جي چنڊ چاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ جيئن ضروري هجن؛

(vi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين ملازمن کي پڙهائي، تحقيق، امتحانن ۽ انتظامن ۽ يونيورسٽي جي اهڙن ٻين معاملن جي سلسلي ۾ اهڙا ڪم ڪرائڻ جي هدايت ڪرڻ، جيڪي اهو يونيورسٽي جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري سمجهي؛

(vii) يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم کي اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب، جيڪڏهن ڪي هجن، هن ايڪٽ تحت پنهنجي اختيارن منجهان ڪي اختيار منتقل ڪرڻ؛

(viii) اهڙا ٻيا اختيار ۽ ڪم ڪرڻ ۽ سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽

(ix) بي ايس 16 تائين بنيادي اسڪيلس ۾ آسامين تي مقرر ڪرڻ.

14. (1) چانسلر حڪومت جي صلاح تي ۽ وائيس چانسلر سان مشوري بعد مڪ ڪيمپس يا اضافي ڪيمپس، جيڪڏهن ڪو هجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ

پرو وائيس چانسلر
Pro Vice Chancellor

گڏيل طور تي يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب
۽ اهڙي عرصي لاءِ جيڪو هڪ وقت چار سالن کان
وڌيڪ نه هجي، جيئن چانسلر طئي ڪري پرو وائيس
چانسلر مقرر ڪري سگهي ٿو.

(2) جتي ذيلي دفعه (1) تحت پرو وائيس چانسلر مقرر
ڪيو ويو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي
متضاد نه هجي، اهڙا اختيار استعمال ڪري سگهي ٿو ۽
وائيس چانسلر جا ڪم سرانجام ڏئي سگهجي ٿو يا
اهڙا ٻيا اختيار يا ڪم ڪئمپس جي سلسلي ۾
استعمال ڪري سگهجي ٿو، جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو
آهي، جيڪي چانسلر کيس منتقل ڪري

(3) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو آهي،
سينيٽ، سنڊيڪيٽ ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جو
ايڪس آفيشو ميمبر هوندو ۽ دفعه 3 جي ذيلي دفعه (2)
تحت يونيورسٽي ۾ شامل ۽ دفعه 8 تحت يونيورسٽي
جو عملدار سمجهيو ويندو.

15. رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو
۽ چانسلر طرفان حڪومت پاران تجويز ڪيل ماڻهن
منجهان مقرر ڪيو ويندو، اهو هي ڪم ڪندو:

(a) ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندو، مدو ختم ٿيڻ
تي ٻيهر مقرري لاءِ اهل هوندو:

(b) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو
سنپاليندڙ هوندو.

(c) بيان ڪيل طريقي موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو
رجسٽر ٺاهيندو.

(d) مختلف اثارتيز جي ميمبرن جون ڄاڻايل طريقي موجب چونڊون ڪرائيندو: ۽

(e) اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

ماليات جو ڊائريڪٽر
Director of Finance

16. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي. اهو هي ڪم ڪندو:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري سنڀاليندو.

(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جا ڪاٿا تيار ڪندو ۽ انهن کي ماليات ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو.

(c) اها پڪ ڪندو ته يونيورسٽي جا فنڊس انهن مقصدن لاءِ استعمال ٿي رهيا آهن، جن لاءِ اهي جاري ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهو اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) ڊائريڪٽر فنانس جي چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان مدد ڪئي ويندي.

امتحان جو ڪنٽرولر
Controller of
Examinations

17. امتحان جو ڪنٽرولر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان مقرر ڪيو ويندو ۽ امتحان سان لاڳاپيل سمورن معاملن لاءِ ذميدار هوندو ۽ اهڙيون

18. چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر
 چيف اڪائونٽنٽ، برسر ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر
 The Chief Accountant, Bursar and Resident Auditor

19. دفعه 8 ۾ ڄاڻايل باقي پيا سمورا عملدار حڪومت
 طرفان بااختيار بڻايل اهڙي عملدار يا اتارتي طرفان
 اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيا ويندا، جيئن
 اها طئي ڪري. اهي پنهنجون ذميواريون ادا ڪندا،
 جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب IV

يونيورسٽي جون اتارتي

Chapter IV

Authorities of the University

20. يونيورسٽي جون هيٺيون اتارتي هونديون:
 (i) سينيت؛
 (ii) سنڊيڪيٽ؛
 (iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛
 (iv) بورڊس آف فيڪلٽين؛
 (v) بورڊس آف اسٽڊيز؛
 (vi) سليڪشن بورڊ؛
 (vii) ايڊوانسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ؛
 (viii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي؛

اتارتي
 Authorities

- (ix) الحاق ڪميٽي؛
(x) ڊسپلن ڪميٽي؛ ۽
(xi) اهڙيون ٻيون اثارٽيز جيئن اسٽيچونس ۾ بيان
ڪيو ويو هجي.
21. (1) سينيت هيٺين تي مشتمل هوندي:
(i) چانسلر؛
(ii) پرو چانسلر؛
(iii) وائيس چانسلر؛
(iv) پرو وائيس چانسلر جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو
هجي؛
(v) سنڊيڪيٽ جا ميمبر؛
(vi) ڊينس؛
(vii) ڊائريڪٽرس؛
(viii) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس؛
(ix) يونيورسٽي پروفيسرس ۽ امپريٽس پروفيسرس؛
(x) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
(xi) شاگردن جي معاملن جو عملدار يا استاد انچارج
(ڪهڙو به عهدو سڏيو ويندو هجي)؛
(xii) الحاق شده ڪاليجن جا ٽي پرنسپالس اهڙن
سمورن ڪاليجن مان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
(xiii) ملازمت جو گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال تجربو رکندڙ
الحاق ٿيل ڪاليجن جا ٻارنهن استاد سمورن ڪاليجن
جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا جن؛
(xiv) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ بورڊس آف
انٽرميڊيئيٽ اينڊ سيڪنڊري ايجوڪيشن جا

چيئرمين:

(xv) بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جو چيئرمين؛
(xvi) گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال ملازمت جو تجربو رکندڙ
ٻارنهن استاد سمورن يونيورسٽي استادن طرفان چونڊيا
ويندا؛

(xvii) ٻه رجسٽرڊ گريجوئيٽ اهڙن سمورن
گريجوئيٽس طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛

(xviii) آرٽس، سائنسز ۽ ٻين شعبن ۾ ماهر ٿي ماڻهو
هر هڪ ڪيٽيگري مان هڪ؛

(xix) رجسٽران؛

(xx) ماليات جو ڊائريڪٽر؛

(xxi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛ ۽

(xxii) لائبريرين؛

(xxiii) صوبائي اسيمبلي جي اسپيڪر طرفان ٿي ايم
پي ايز نامزد ڪيا ويندا؛

(xxiv) ضلعي شهيد بينظير آباد جي شهيد بينظير آباد
شهر مان قومي اسيمبلي جو ميمبر.

(2) چانسلر يا سندس غير حاضري ۾، پرو چانسلر يا
ٻنهي جي غير حاضري ۾، وائيس چانسلر سينيٽ جو
چيئرمين هوندو.

(3) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سينيٽ جا ميمبر
ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا.

(4) سينيٽ هر سال گهٽ ۾ گهٽ ٻه ڀيرا گڏجاڻي
ڪندي اهڙين تاريخن تي جيڪي وائيس چانسلر
طرفان چانسلر جي منظوري سان طئي ڪيون وڃن.

(5) سينيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم سمورن ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

سينيٽ جا اختيار ۽
ذميواريون

Powers and duties of
the Senate

22. هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سينيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ طرفان تجويز ڪيل قانونن جي ڊرافٽس کي تسليم ڪرڻ ۽ دفعه 29 جي ذيلي دفعه (2)

۾ ڄاڻايل طريقي موجب انهن کي نڪال ڪرڻ؛

(b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽ ساليانن ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ کاتن تي غور ڪرڻ ۽ ٺهراءَ منظور ڪرڻ؛

(c) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سنڊيڪيٽ ۽ ٻين اثارتيز جا ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(d) پنهنجا ڪي به اختيار اثارتي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

سنڊيڪيٽ

The Syndicate

23. (1) سنڊيڪيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛

(ii) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو هجي؛

(iii) يونيورسٽيءَ جي حدن سان لاڳاپيل صوبائي اسيمبليءَ جا ٽي ميمبر جن کي اسيمبليءَ جو اسپيڪر مقرر ڪندو؛

(iv) ضلعي شهيد بينظير آباد جي شهيد بينظير آباد

شهر مان قومي اسيمبلي جو هڪ ميمبر:

(V) سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا سندس طرفان
 نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛

(vi) تعليم کاتي، حڪومت سنڌ جو سيڪريٽري يا
 سندس نامزد ڪيل جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي
 رتبي کان گهٽ نه هجي؛

(vii) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد
 ڪيل؛

(viii) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي
 سفارش تي نامزد ڪيو ويندو؛

(ix) هڪ پروفيسر يونيورسٽي جي پروفيسرن طرفان
 پاڻ منجهان چونڊيو ويندو؛

(x) هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر يونيورسٽي جي
 ايسوسيئيٽ پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو
 ويندو؛

(xi) هڪ اسٽنٽ پروفيسر يونيورسٽي جي اسٽنٽ
 پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو؛

(xii) هڪ ليڪچرر جنهن کي ملازمت جو گهٽ ۾
 گهٽ ٻن سالن جو تجربو هجي يونيورسٽي جي
 ليڪچرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو؛

(xiii) ٽي ناميارا ماڻهو چانسلر طرفان حڪومت جي
 تجويز ڪيل ماڻهن منجهان نامزد ڪيا ويندا؛

(xiv) هڪ الحاق ٿيل ڪاليج جو پرنسپال چانسلر
 طرفان حڪومت جي تجويز ڪيل ماڻهن منجهان نامزد
 ڪيو ويندو؛

(XV) هڪ عالم ۽ هڪ عورت جيڪي ڪنهن تعليمي اداري ۾ ملازمت نه ڪندا هجن چانسلسر طرفان حڪومت جي سفارش ڪيل ماڻهن منجهان نامزد ڪيا ويندا.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سنڊيڪيٽ جا ميمبر تن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا.

(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽
ذميداريون
Powers and duties of
Syndicate

24. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت جي انتظام تي عام نظرداري هوندي.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:
(a) طريقو طعي ڪرڻ، تحويل ۾ ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر کي استعمال ۾ آڻڻ؛

(b) فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان يونيورسٽي جا مالي امور اڪائونٽس ۽ سيڙپڪاريون سنڀالڻ ۽ هلائڻ ۽ ان مقصد لاءِ اهڙا ايڄنٽ مقرر ڪرڻ، جيئن مناسب سمجهي؛

(c) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ جي ڪاٺن تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي ميجر هيڊ مان ٻئي ڏانهن فنڊس کي ٻيهر وڌيڪ ورڇڻ؛

(d) يونيورسٽي طرفان منقولہ ۽ غير منقولہ ملڪيت جي منتقلي ڪرڻ ۽ منتقلي قبول ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي طرفان ٺيڪا منظور ڪرڻ، مڪمل ڪرڻ، تبديل ڪرڻ يا رد ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي طرفان حاصل ڪيل يا خرچ ڪيل سمورين رقمين جي اڪائونٽس ۽ يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن جو حساب ڪتاب تيار ڪرڻ؛

(g) ڪنهن نه استعمال ٿيل رقم سميت يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪا رقم ٽرسٽس ايڪٽ، 1882 (1882 جو ايڪٽ II) جي دفعو 20 ۾ بيان ڪيل ڪن سڪيورٽيز ۾ سيڙائڻ ۽ غير منقولہ ملڪيت خريد ڪرڻ ۾ يا اهڙي ٻئي ڪنهن طريقي، جيئن اها طئي ڪري، اهڙين سيڙپڪارين جي سلسلي ۾ مليل اختيارن جي سلسلي ۾؛

(h) يونيورسٽي کي منتقل ڪيل ڪنهن ملڪيت يا ڪيل گرانٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس ۽ ٻين سهڪارن کي حاصل ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛

(i) يونيورسٽي جي نالي رکيل ڪن فنڊس جو مخصوص مقصدن لاءِ انتظام ڪرڻ؛

(j) يونيورسٽي جي عام مهر جي تحويل ۽ استعمال جو طريقو طئي ڪرڻ؛

(k) يونيورسٽي لاءِ گهريل عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريرين فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون شيون مهيا ڪرڻ؛

(l) رهائش جا هالس ۽ هاسٽلس قائم ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽

شاگردن جي رهائش لاءِ هاسٽلس يا لاجنگس جي منظوري ڏيڻ يا لائسنس جاري ڪرڻ؛

(m) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ ۽ الحاق ختم ڪرڻ؛

(n) تعليمي ادارن کي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ڪرڻ يا اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(o) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جي جاچ ڪرائڻ؛

(p) پروفيسر شپس، ايسوسيئيٽ پروفيسر شپس،

اسٽنٽ پروفيسر شپس، ليڪچرر شپس ۽ ٻيون

تدريس جون آساميون پيدا ڪرڻ يا اهڙين آسامين کي

سڀيند يا ختم ڪرڻ؛

(q) اهڙين انتظامي، تحقيقي، اضافي يا ٻين عهدن کي

پيدا ڪرڻ، سڀيند يا ختم ڪرڻ، جيئن ضروري

هجي؛

(r) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بي ايس 17 ۽ ان

کان مٿي آسامين تي يونيورسٽي جا استاد ۽ ملازم مقرر

ڪرڻ؛

(s) ناميارا ۽ منفرد پروفيسر اهڙين شرطن ۽ ضابطن

موجب مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(t) بيان ڪيل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(u) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن

جون ذميواريون بيان ڪرڻ؛

(v) عملدارن (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين

ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سڀيند ڪرڻ،

سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان برطرف ڪرڻ؛

(w) انهن معاملن تي سنڀال ڪرڻ جي رپورٽ ڪرڻ جن

معاملن تي رپورٽ ڪرڻ لاءِ چيو ويو هجي؛
(X) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب مختلف اثارتيز ۾
ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(Y) سينيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ اسٽيچوٽس جا
ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛

(Z) دفعو 31 جي ذيلي دفعو (2) ۾ بيان ڪيل طريقي
موجب اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيل ضابطن
تحت غور ڪرڻ ۽ عمل ۾ آڻڻ؛ بشرطيڪ سنڊيڪيٽ
پنهنجي ضرورت موجب ضابطا جوڙي سگهي ٿي ۽
اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري بعد انهن جي
منظوري ڏئي سگهي ٿي؛

(aa) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ٻين سمورن معاملن کي
هلائڻ، طئي ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ، ۽ ان سلسلي ۾ ٻيا
سمورا اختيار استعمال ڪرڻ، خاص طور تي جيڪي
هن ايڪٽ ۽ قانونن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن؛

(bb) پنهنجا اختيار ڪنهن اثارتي يا عملدار يا
ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي کي منتقل ڪرڻ؛ ۽

(cc) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي هن ايڪٽ
جي ٻين گنجائشن تحت سونپيا ويا هجن يا قانونن
موجب سونپي سگهجن ٿا.

اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council

25. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي؛

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
(ii) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو
هجي؛

(iii) ڊينس؛

- (iv) ڊائريڪٽرس؛
- (v) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس؛
- (vi) پروفيسرس اميرٽس سميت يونيورسٽي جا پروفيسرس؛
- (vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (viii) تعليم کاتي جو سيڪريٽري يا سندس طرفان نامزد ڪيل، جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي عهدي کان گهٽ نه هجي؛
- (ix) ايگزيڪيوٽو ڊسٽرڪٽ آفيسر (ايجوڪيشن) شهيد بينظير آباد؛
- (x) تدريسي شعبن جي چيئرمين کانسواءِ ٻه ايسوسيئيٽ پروفيسر انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xi) چار اسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرر انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا چار پرنسپالس اهڙن سمورن ڪاليجن جي پرنسپالس مان چونڊيا ويندا، جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ پروفيشنل ڪاليجن ۽ هڪ وومينس ڪاليجن مان هوندا؛
- (xiii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا پنج استاد جن کي الحاق ٿيل ڪاليج ۾ گهٽ ۾ گهٽ پنج سال ملازمت جو تجربو هجي، سواءِ پرنسپالس جي، اهڙن سمورن الحاق ٿيل ڪاليجن جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا، جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ پروفيشنل ڪاليجن ۽ هڪ وومينس ڪاليجن مان هوندو؛

(xiv) آرٽس، سائنسز ۽ ٻين شعبن ۾ ناميارا ٿي ماڻهو هر ڪيٽيگري مان هڪ چانسلر طرفان حڪومت جي سفارش ڪيل ماڻهن مان نامزد ڪيا ويندا؛

(xv) رجسٽران؛

(xvi) لائبريرين؛ ۽

(xvii) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(2) نامزدگي يا چونڊ ذريعي مقرر ڪيل ميمبر ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا؛

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو.

26. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل جا

اختيار ۽ ذميواريون اڪيڊمڪ باڊي هوندي، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽

قانونن موجب، جي تدریس، اسڪالر شپ، تحقيق ۽

امتحانن جي خاص معيارن موجب رڪن، ۽ هلائڻ ۽

يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تدریسی سرگرمين کي

Academic Council

هٿي وٺرائڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل گنجائشن جي عام

حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ڪائونسل کي هيٺيان

اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ کي تعليمي معاملن ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) تدریس، تحقيق ۽ امتحانن جو انتظام ڪرڻ؛

(c) شاگردن کي پڙهائي جي ڪورسز ۽ امتحانن ۾ ويهڻ

لاءِ داخلا ڏيڻ؛

(d) يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چٽ ۽ نظم و

ضبط جو انتظام ڪرڻ؛

(e) سنڊيڪيٽ کي فيڪلٽيز تدریسي شعبن، ادارن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ اسڪيمون آڇڻ؛

(f) يونيورسٽي ۾ تدریس ۽ تحقیق جي منصوبابندي ۽ ترقي لاءِ تجویزن تي غور ڪرڻ ۽ تجویزون جوڙڻ؛

(g) بورڊ آف فيڪلٽيز ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن تي ضابطا جوڙڻ، جنهن ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ نصاب به هوندو. بشرطيڪ جيڪڏهن بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جون سفارشنون ڄاڻايل تاريخ تائين وصول نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، ايندڙ سال لاءِ پڙهائي جا ڪورس جاري رکندي جيڪي اڳواٽ امتحانن لاءِ بيان ڪيا ويا آهن؛

(h) ٻين يونيورسٽيز ۽ امتحاني باڊيز جي امتحانن کي يونيورسٽي جي امتحانن برابر توثيق ڪرڻ؛

(i) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعامن جو انتظام ڪرڻ؛

(j) سنڊيڪيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ ضابطا جوڙڻ؛

(k) هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت مختلف ائارٽيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛ ۽

(l) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

27. ائارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار جن لاءِ هن

ايڪٽ ۾ ڪا خاص گنجائش نه جوڙي وئي هجي، اهي

ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛

ٻين ائارٽيز جي جوڙجڪ،
ڪم ۽ اختيار
Constitution,

functions and
powers of other
Authorities

ڪجهه اٿارٽيز طرفان
ڪميٽين جي مقرري
Appointment of
committees by
certain Authorities

28. سينٽ، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽
ٻيون اٿارٽيز وقت بوقت اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا
ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهن ٿيون، جيئن اهي
مناسب سمجهن ۽ ماڻهو ڪميٽي جي ميمبر طور مقرر
ڪري سگهن ٿيون، جيڪي اهڙين اختيارين جا ميمبر
نه هجن.

باب V_

اسٽيچوٽس، ضابطا ۽ قاعدا

Chapter_V

Statutes, Regulations and Rules

اسٽيچوٽس
Statutes

29. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب، هيٺ بيان
ڪيل سمورن معاملن يا انهن مان ڪنهن هڪ لاءِ
اسٽيچوٽس جوڙي سگهجن ٿا:

(a) يونيورسٽي جي ملازمن جي پينشن، انشورنس،
گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ جي
جوڙجڪ؛

(b) يونيورسٽي جي عملدار استادن ۽ ٻين ملازمن جي
ملازمت جا پي اسڪيل ۽ ٻيا شرط ۽ ضابطا؛

(c) رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رجسٽر تيار ڪرڻ؛

(d) تعليمي ادارن جو الحاق ۽ الحاق ختم ڪرڻ ۽
لاڳاپيل معاملن؛

(e) تعليمي اداري جي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا

يا اهڙين مراعتن کي ختم ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي جي اٿارٽيز جي ميمبرشپ لاءِ چونڊون ۽ لاڳاپيل معاملن؛

(g) فيڪلٽيز ادارن ۽ ڪاليجن ۽ ٻين اڪيڊمڪ ڊويزنن جو قيام؛

(h) عملدارن ۽ استادن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(i) شرط جن تحت يونيورسٽي ٻين ادارن يا پبلڪ باڊيز سان تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن جي انتظامن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(j) اميرٽس پروفيسرز جي مقرري جا شرط ۽ اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(k) يونيورسٽي جي ملازمن جي صلاحيت ۽ نظم و ضبط؛

(l) ڪورسز جي عرصي ۽ مضمونن جي انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرس سميت پڙهائي جون عام اسڪيمون؛ ۽

(m) هن ايڪٽ تحت ٻيا سمورا معاملن جيڪي قانونن موجب بيان ڪرڻا يا هلائڻا آهن.

(2) سنڊيڪيٽ قانونن جو مسودو سنڀالڻ کي پيش ڪندي، جيڪا تجويزن تي غور ڪرڻ بعد تبديلين سان يا بنا تبديلين جي منظور ڪري سگهي ٿي يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ ڏانهن واپس اماڻي سگهي ٿي؛

بشرطيڪ ڪو به قانونن جو ڊرافٽ تجويز نه ڪندي جيڪو يونيورسٽي جي ڪنهن اٿارٽي جي جوڙجڪ يا

اختيارن تي اثرانداز ٿئي؛ جيستائين ڪنهن اثارتي طرفان تجويز تي بيان ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو ويو هجي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته ذيلي دفعه (1) جي شقن (a) ۽ (b) ۾ بيان ڪيل معاملن مان ڪنهن به هڪ سان لاڳاپيل قانونن جو ڊرافٽ چانسلر ڏانهن اماڻيو ويندو ۽ تيستائين اثرائتو نه ٿيندو جيستائين چانسلر طرفان منظوري ڏني وڃي؛

بشرطيڪ اهو به ته ذيلي دفعه (1) جي شق (k) ۾ ڄاڻايل معاملن مان ڪنهن هڪ سان لاڳاپيل قانون چانسلر طرفان جوڙيو ويندو.

30. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانون موجب ضابطا هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ ضابطا جوڙيا ويندا، يعني؛

(a) يونيورسٽي جي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ ڪورسز آف اسٽڊيز؛

(b) طريقو جنهن تحت دفعه 7 جي ذيلي دفعه (1) ۾ بيان ڪيل تسليم شده تدريس جو انتظام ڪيو ۽ فراهم ڪئي ويندي؛

(c) يونيورسٽي ۾ شاگردن جي داخلا؛

(d) شرطن جن تحت شاگردن کي يونيورسٽي جي ڪورسز ۽ امتحانن لاءِ داخلا ڏني ويندي ۽ جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ اهل ٿيندا؛

(e) امتحان منعقد ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي جي مختلف ڪورسز ۽ امتحانن ۾ داخلا

لاءِ فيس ۽ ٻيون چارجز جيڪي شاگردن پاران ادا
ڪيون وينديون؛

(g) يونيورسٽي جي شاگردن جو نظم و ضبط؛

(h) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش
جا شرط بشمول رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش
لاءِ فيس لڳائڻ جي؛

(i) هاسٽلس ۽ لاجنگس جي منظوري ۽ لائسنس ڏيڻ؛

(j) شرط جن تحت ڪو شخص ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ
آزادائي تحقيق جاري رکي سگهي ٿو؛

(k) فيلووشپس، اسڪالر شپس، ايگزيبيشنز ميڊلس ۽
انعام ڏيڻ؛

(l) وظيفا ۽ فري ۽ هاف فري اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛

(m) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛

(n) لائبريري جو استعمال؛

(o) تدريسي شعبن ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛

۽

(p) ٻيا سمورا معاملو جيڪي هن ايڪٽ، يا قانونن
ذريعي يا ضابطن موجب بيان ٿيڻا آهن.

(2) ضابطا اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيا ويندا ۽

منظوري لاءِ سنڊيڪيٽ کي پيش ڪيا ويندا، جيڪا

ان کي ان کي جمع ڪرايل ضابطا منظور ڪري يا

منظوري روڪي يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ اڪيڊمڪ

ڪائونسل کي واپس اماڻي سگهي ٿي. اڪيڊمڪ

ڪائونسل طرفان جوڙيل ڪوبه ضابطو ٽيسٽائين موثر

نه هوندو جيستائين ان جي سنڊيڪيٽ طرفان منظوري

نه ڏني وڃي.

31. قانونن ۽ ضابطن ۾ واڌاري، ترميم ڪرڻ يا منسوخ ڪرڻ جو طريقيڪار ساڳيو هوندو جيڪو قانونن ۽ ضابطن جي جوڙڻ ۽ ٺاهڻ لاءِ ترتيبوار بيان ڪيل آهي.

استيڇوٽس ۽ ضابطن جي ترميم ۽ منسوخ
Amendment and
repeal of statutes and
regulations

32. (1) اٿارٽيز ۽ يونيورسٽي جون باڊيز هن ايڪٽ، استيڇوٽس ۽ ضابطن موجب انهن جي ڪاروهنوار ۽ گڏجاڻين جي وقت ۽ هنڌ ۽ لاڳاپيل معاملن لاءِ قاعدا جوڙي سگهن ٿيون؛

قاعدا
Rules

بشرطيڪ سنڊيڪيٽ سواءِ سينيٽ جي ٻي ڪنهن اٿارٽي يا باڊي طرفان هن دفعي تحت جوڙيل ڪن به قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي ختم ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته جيڪڏهن اهڙي اختياري يا باڊي اهڙين هدايتن سان مطمئن نه آهي ته اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

(2) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي بابت قاعدا جوڙي سگهي ٿي، جيڪي خاص طور تي هن ايڪٽ، قانونن ۽ ضابطن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن.

باب VI

تعليمي ادارن جو يونيورسٽي ۾ الحاق

Chapter VI

Affiliation of Educational Institutions to

the University

- الحاق
Affiliation
33. (1) يونيورسٽي سان الحاق چاهيندڙ تعليمي ادارو مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:
- (i) تعليمي ادارو حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا ان لاءِ مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي آهي;
- (ii) تعليمي اداري جا مالي وسيلا اداري جي مرمت ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن;
- (iii) تعليمي اداري جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جو تعداد، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ تعليمي اداري جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن;
- (iv) تعليمي اداري کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن;
- (v) عمارت جنهن جڳهه تي تعليمي ادارو قائم ٿيڻو آهي، اها موزون آهي ۽ گنجائشون قانونن ۽ قاعدن موجب شاگردن جي رهائش لاءِ جوڙيون وينديون، جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ تعليمي اداري يا هاسٽلس يا ان طرفان منظور ڪيل رهائش جي جڳهن ۾ نه رهي سگهندا، نظرداري ۽ شاگردن جي طبي ۽ عام پلائيءَ جي سلسلي ۾ اها عمارت مناسب آهي;
- (vi) لائبريري ۽ لائبريري جي ججهي انداز ۾ خدمت لاءِ گنجائشون جوڙيون ويون آهن;
- (vii) جتي تجرباتي سائنسز جي ڪنهن شاخ ۾ الحاق گهربل هجي، اتي ان سائنس جي شاخ ۾ تعليم لاءِ مڪمل پيريل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ٻين عملي ڪم جي

هندن سان گڏ تعليم لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن:

(viii) ضروري گنجائشون فراهم ٿيل آهن، جيئن حالتون اجازت ڏين، پرنسپال جي رهائش ۽ تدريسي عملي جي ميمبرن جي رهائش لاءِ ڪاليج ۾ يا ڪاليج پيرسان يا شاگردن جي رهائش لاءِ فراهم ڪيل جڳهه پيرسان جوڙي ويندي ۽

(ix) تعليمي اداري جو الحاق، گنجائش موجب پر موجود ڪنهن ٻئي تعليمي اداري جي شاگردن جي تعليم يا نظم و ضبط جي مفادن لاءِ نقصانڪار نه هوندو.

(2) درخواست ۾ وڌيڪ اهو شامل هوندو ته تعليمي اداري جي الحاق بعد ڪا منتقلي، ڪي انتظامي ۽ تدريسي عملي ۾ تبديلين بابت يونيورسٽي کي رپورٽ ڪيو ويندو ۽ تدريسي عملو اهڙي قابليت رکندو، جيئن بيان ڪيل آهي يا جيئن بيان ڪيو وڃي.

(3) هڪ تعليمي اداري جي الحاق بابت درخواست جي نڪال جو طريقيڪار اهڙيءَ ريت هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سنڊيڪيٽ الحاق ڪميتي جي سفارش تي تعليمي اداري کي الحاق ڏئي يا الحاق کان انڪار ڪري سگهي ٿي.

بشرطيڪ الحاق کان تيستائين انڪار نه ڪيو ويندو يا ختم نه ڪيو ويندو جيستائين تجويز ڪيل فيصلو خلاف تعليمي اداري کي رپريزنٽيشن پيش ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

<p>الحاق ٿيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو Addition of courses by affiliated educational institutions</p>	<p>34. جتي ڪو تعليمي ادارو پڙهائي جا ڪورسز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو جن جي سلسلي ۾ ان کي الحاق ڏنو ويو آهي ته دفعو 33 جي ذيلي دفعو (3) ۾ ڄاڻايل طريقيڪار تي عمل ڪيو ويندو.</p>
<p>الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون Reports from affiliated educational institutions</p>	<p>35. (1) يونيورسٽي سان الحاق ٿيل هر تعليمي ادارو اهڙيون رپورٽون، ريترنس ۽ ٻي معلومات فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي ان جي صلاحيت ۽ تعليمي اداري جي اهليت لاءِ طلب ڪري. (2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪنهن تعليمي اداري کي مخصوص عرصي دوران اهڙو قدم کڻڻ لاءِ چئي سگهي ٿي، جيڪو يونيورسٽي دفعو 32 جي ذيلي دفعو (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي لاءِ ضروري سمجهي.</p>
<p>الحاق ختم ڪرڻ Withdrawal of affiliation</p>	<p>36. (1) جيڪڏهن يونيورسٽي سان الحاق ٿيل تعليمي ادارو ڪنهن به وقت هن ايڪٽ ۾ ڄاڻايل گهرجن تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ادارو پنهنجي الحاق جي ڪنهن شرط تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جا معاملا اهڙيءَ ريت هلايا وڃن ٿا، جيڪي تعليم جي مفادن وٽان نه هجن ته سنڊيڪيٽ الحاق ڪميٽي جي سفارش تي ۽ تعليمي اداري طرفان اهڙي عرضداشت تي غور ڪرڻ کانپوءِ تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪري سگهي ٿي يا اهڙن حقن کي ٻيهر نظر ثاني ڪري سگهي ٿي. (2) الحاق ختم ڪرڻ لاءِ اهڙو طريقو اختيار ڪيو</p>

<p>الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل Appeal against refusal or withdrawal of affiliation</p>	<p>ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي. 37. ڪنهن اداري جو الحاق ختم ڪرڻ واري سنڊيڪيٽ جي فيصلو، تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪرڻ خلاف سڀني ۾ اپيل ڪري سگهجي ٿي.</p>
<p>اداري يا ڪاليج کي تحويل ۾ وٺڻ Taking over of institution or college</p>	<p>38. (1) چانسلر ڪنهن الحاق ٿيل اداري يا ڪاليج جي درخواست تي اهڙي تعليمي اداري يا ڪاليج جو ضابطو ۽ انتظام يونيورسٽي حوالي ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو. (2) چانسلر اهڙي تعليمي اداري يا ڪاليج جي بهتر انتظام ۽ ضابطي لاءِ حڪومت جي سفارش تي هڪ بورڊ آف گورنرس قائم ڪري سگهي ٿو. (3) بورڊ آف گورنرس هيٺين تي مشتمل هوندو: (i) پرو چانسلر (چيئرمين) (ii) وائيس چانسلر (وائيس چيئرمين) (iii) اهڙا ٻيا ميمبر حڪومت جي سفارش تي چانسلر طرفان مقرر ڪري سگهجن ٿا. (4) چانسلر جي خاص يا عام هدايت موجب بورڊ آف گورنرس اهڙي اداري يا ڪاليج جي عام نظرداري ۽ ضابطو سنڀالي سگهجي ٿو ۽ انهن اختيارن جي عام حقيقت سان تضاد کانسواءِ، اهو ڪري سگهندو: (a) يونيورسٽي جي وقت بوقت جاري ڪيل گائيڊ لائينس جي روشني ۾ اداري يا ڪاليج کي هلائڻ لاءِ</p>

پاليسي جوڙي سگهي ٿو.
 (b) اداري يا ڪاليج جي ملڪيت تي ضابطو رکي ۽
 انتظام ڪري سگهي ٿو.
 (c) اداري يا ڪاليج جي فنڊس، فنانسز اثاثن ۽
 سيڙپڪارين جو انتظام ڪرڻ ۽ هلائڻ؛
 (d) اداري يا ڪاليج جي اڪائونٽس جو انتظام ڪرڻ
 ۽ اهڙن اڪائونٽس جي بيان ڪيل طريقي موجب آڊٽ
 ڪرڻ؛ ۽
 (e) اداري يا ڪاليج جا استاد ۽ ٻيا ملازم مقرر ڪرڻ ۽
 انهن خلاف انتظامي ڪارروائي ڪرڻ جو اختيار
 حاصل هوندو.

باب VII

يونيورسٽي فنڊ

Chapter VII

University Fund

39. يونيورسٽي کي هڪ فنڊ هوندو جنهن ۾ ان جي
 يونيورسٽي فنڊ
 University Fund
 فيس، عطين، ٽرسٽس، تحفن، انڊومينٽس، گرانٽس ۽
 ٻين سمورن وسيلن کان مليل رقم جمع ڪئي ويندي.
 40. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙيءَ ريت ۽ اهڙي
 آڊٽ ۽ اڪائونٽس
 Audit and Accounts
 طريقي رکيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
 (2) ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو
 ويندو جيستائين ان جي ادائگي جو بل قانون موجب
 ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو هجي ۽ ادائگي
 يونيورسٽي جي منظور ٿيل بجيٽ ۾ شامل نه هجي.
 (3) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڊائريڪٽر آف فنانس ۽

ريزيدنت آڊيٽر جي صحيح سان گڏ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهن مهينن اندر حڪومت کي جمع ڪرايا ويندا. (4) يونيورسٽي جا اڪائونٽس سال ۾ هڪ ڀيرو قانونن، ضابطن ۽ قاندين موجب حڪومت طرفان ان سلسلي ۾ مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان آڊٽ ڪيا ويندا. (5) سرڪاري آڊيٽر جا اعتراض ڊائريڪٽر فنانس جي راءِ سميت ڄاڻايل طريقيڪار موجب سنڊيڪيٽ کي پيش ڪيا ويندا.

باب VIII

عام گنجائشون

Chapter_ VIII

General Provisions

41. سواءِ ان جي ته، ڪو عملدار استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جو رتبو نه گهٽايو ويندو يا برطرف يا لازمي طور ملازمت مان رٽائر نه ڪيو ويندو جيستائين ان کي اهڙو قدم ڪڍڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
42. جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ٻئي ملازم کي سزا جو حڪم جاري ڪيو ويو آهي يا ان جي ملازمت جي ڄاڻايل شرطن ۽ ضابطن موجب تبديل ڪيو وڃي يا ان جي نقصان جي ترجماني ڪري، ان کي، جتي حڪم وائيس چانسلر طرفان جاري ڪيو ويو هجي يا ڪنهن ٻئي عملدار يا يونيورسٽي جي استاد طرفان جاري ڪيو
- سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to show
case
- سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان
طرفان نظرثاني
Appeal to and review
by the Syndicate

ويو هجي، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪرڻ جو حق حاصل هوندو جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، ان کي سنڊيڪيٽ کي حڪم تي نظرثاني ڪرڻ لاءِ درخواست ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. نظرثاني لاءِ اپيل يا درخواست وائيس چانسلر کي جمع ڪرائي ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ ۽ ڪيس جي رڪارڊ سان گڏ سنڊيڪيٽ جي سامهون رکندو.

سپر اينويٽيشن جي عمر
Age of
superannuation

43. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم يونيورسٽي جي ملازمت تان رٽائر ڪندو؛

(i) اهڙي تاريخ تي، جڏهن هن ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪيا هجن، ان کانپوءِ اهو پينشن يا ٻين رٽائرمينٽ جي فاعدن لاءِ اهل هوندو، جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري؛

(ii) جتي شق (i) موجب ڪا هدايت نه ڪئي وئي آهي، ته سٺ سال عمر جي مڪمل ٿيڻ تي رٽائر ڪندو. وضاحت: هن دفعي ۾ ”مجاز اٿارٽي“ مطلب مقرر ڪندڙ اٿارٽي يا شخص جيڪو مقرر ڪندڙ اٿارٽي طرفان ان سلسلي ۾ بااختيار بڻايو ويو هجي، جيڪو لاڳاپيل عملدار استاد يا ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.

پينشن، انشورنس،
گريجوٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽
بينيوولينٽ فنڊ

Pension, insurance,

44. (1) يونيورسٽي پنهنجي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جي پلائي لاءِ ۽ شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، اهڙي پينشن، انشورنس، گريجوٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ قائم ڪندي جيئن

Gratuity, Provident
Fund and
Benevolent Fund

اها مناسب سمجھي.

(2) جتي ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن ايڪٽ تحت قائم ڪيو ويو هجي، پروويڊنٽ فنڊس ايڪٽ، 1925 (1925 جو ايڪٽ XIX) جون گنجائشون اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون.

اٿارٽيز جي ميمبرز جي
عهدي جي مدي جي
شروعات

45. (1) جڏهن نئين جوڙيل اٿارٽي جو ڪو ميمبر چونڊيو مقرر يا نامزد ڪيو ويو آهي، ان جي ملازمت جا شرط، جيئن هن ايڪٽ تحت طئي ڪيا ويا آهن، اهڙي تاريخ کان لاڳو ٿيندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

Commencement of
term of office of
members of

(2) ذيلي دفعو (1) ۾ شامل ڪجهه به دفعو 46 جي گنجائش تي اثر انداز نه ٿيندو.

Authorities

(3) جتي ڪنهن اٿارٽي ۾ نامزد ڪيل يا چونڊيل ميمبر لڳاتار ٽن گڏجاڻين ۾ حاضر ٿيڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو ته اهو ميمبر نه رهندو.

(4) ڪو ميمبر جنهن ڪا اسائنمينٽ قبول ڪئي هجي يا ٻئي سبب جي ڪري يونيورسٽي کان اهڙي عرصي لاءِ غير حاضر رهي ٿو، جيڪو ڇهه مهينن کان گهٽ نه هجي ته ان کي استعيفيٰ ڏنل سمجهيو ويندو ۽ ان جي سڀيت خالي سمجھي ويندي.

اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين
تي ڀرتي

46. ڪنهن اٿارٽي جي چونڊيل، مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل ميمبرن ۾ ڪنهن عارضي آسامي کي ان شخص، شخصيتن يا باڊي طرفان جنهن ان ميمبر کي چونڊيو مقرر يا نامزد ڪيو هو، جيترو جلد ٿي سگھي ڀريو ويندو ۽ آسامي تي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل شخص اهڙي اٿارٽي جو رهيل عرصي لاءِ ميمبر ٿيندو جنهن

Filling of Casual
Vacancies in
authorities

<p>اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون</p> <p>Voids in the constitution of Authorities</p>	<p>شخص جي جاءِ تي اهو اٿارٽي جو ميمبر ٿيو آهي.</p> <p>47. جتي هن ايڪٽ تحت جوڙيل اٿارٽي ۾ ڪا آسامي هجي، ڇاڪاڻ ته حڪومت يا تنظيم، اداري يا يونيورسٽي کان ٻاهر ڪنهن ٻي باڊي ذريعي ختم ڪئي وئي هجي يا ڪم کان روڪي وئي هجي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري اها غير فعال ٿي وئي هجي، اهڙي آسامي اهڙيءَ ريت پري ويندي جيئن چانسلر هدايت ڪري.</p>
<p>اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار</p> <p>Disputes about membership of Authorities</p>	<p>48. جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جي ڪنهن اٿارٽي جي ميمبر طور مقرري تي ڪو سوال اٿي ٿو ته اهو معاملو وائيس چانسلر ۽ هاءِ ڪورٽ جي جج ۽ سپ کان سينئر ڊين تي مشتمل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو جيڪي سنڊيڪيٽ جا ميمبر آهن ۽ ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو.</p>
<p>اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب غير موثر ٿيڻ</p> <p>Proceedings of the Authorities and invalidated by vacancies</p>	<p>49. ڪنهن اٿارٽي جو ڪو قدم، ڪارروائي، ٺهراءُ يا فيصلو ڪندڙ پاس ڪندڙ جاري ڪندڙ اٿارٽي ۾ موجود ڪنهن آسامي جي ڪري غير موثر نه ٿيندو يا اٿارٽي ۾ ڪنهن ٻي فيڪٽو ميمبر جي چونڊ، مقرري يا نامزدگي ۾ قابليت يا غير موجودگي سبب غير موثر نه ٿيندو پوءِ اهو حاضر هجي يا غير حاضر هجي.</p>
<p>فرست اسٽيٽيوٽس</p> <p>First Statutes</p>	<p>50. جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، سنڌ جو گورنر بنيادي اسٽيٽيوٽس نافذ ڪندو ۽ انهن کي هن ايڪٽ جي شيڊول ۾ ڄاڻايل قانون دفعو 29 تحت جوڙيل قانون سمجهيا ويندا ۽ تيستائين جاري رهندا جيستائين انهن ۾ ترميم نه ڪئي وڃي يا</p>

<p>اڳوڻي ڏينھن جي لاڳو ٿيڻ ۾ رنڊڪون هٽائڻ</p> <p>Removal of difficulties at the commencement of the Act</p>	<p>جيستائين انهن کي هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت جوڙيل نون قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.</p> <p>51. جيڪڏهن هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ وقت ڪنهن اثارتي جي پهرين جوڙجڪ يا ٻيهر جوڙجڪ وقت ڪا رنڊڪ پيش اچي، يا ٻي صورت ۾ هن ايڪٽ جي گنجائشن جي پهرين پيرو لاڳو ٿيڻ وقت ته چانسلر وائيس چانسلر جي سفارش تي اهڙي رنڊڪ هٽائڻ لاءِ خاص هدايتون ڏني سگهي ٿو.</p>
<p>دائرہ اختيار تي پابندي</p> <p>Bar of Jurisdiction</p>	<p>52. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي ڪنهن عدالت کي غور هيٺ آڻڻ، ڪارروائي ڪرڻ يا ڪو ڪم جاري ڪرڻ جو اختيار حاصل نه هوندو.</p>
<p>ضمانت</p> <p>Indemnity</p>	<p>53. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اختياري يا حڪومت جي ملازم يا يونيورسٽي يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.</p>
<p>عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ</p> <p>Power to require officers, teachers or employees to serve</p>	<p>54. (1) جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي:</p> <p>(a) ڪو عملدار، استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيئن چانسلر، عوامي مفاد وٽان ۽ حڪومت جي مشوري سان هدايت ڪري، ڪنهن سرڪاري عهدي يا ڪنهن ٻي يونيورسٽي يا تعليمي يا تحقيقي اداري ۾ خدمت سرانجام ڏئي سگهي ٿو، بشرطيڪ استاد جي صورت ۾</p>

under
Government
or
Organizations

هدايت جاري ڪرڻ کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو
ڪيو ويندو:

(b) چانسلر عوامي مفاد ۾ ۽ سرڪار سان مشوري بعد
يونيورسٽي ۾ ڪنهن به عهدي تي ڪو به سرڪاري
ملازم يا ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا تعليمي ۽ تحقيقي
اداري جو ملازم ڀرتي ڪري سگهي ٿو:

بشرطيڪ استاد جي صورت ۾، هدايت جاري ڪرڻ
کان اڳ سليڪشن بورڊ سان مشورو ڪيو ويندو.

(2) جتي هن دفعو موجب ڪا مقرر يا بدلي ڪئي
وڃي ٿي، مقرر ٿيندڙ يا بدلي ٿيندڙ جي ملازمت جا شرط
۽ ضابطا ان جي مقرر يا بدلي کان اڳ ڪيس ملندڙ
شرط گذريل ملازمت جي فائدين کان گهٽ نه هوندا.

فرسٽ اسٽيٽيوٽس
(ڏسو دفعو 49)

The First Statutes
(See section 49)

فيڪلٽيز
Faculties

فرسٽ اسٽيٽيوٽس
(ڏسو دفعو 49)

The First Statutes
(See section 49)

1.1 (1) يونيورسٽي ۾ هيٺيون فيڪلٽيز شامل هونديون:

(i) مئنيجمينٽ ۽ بزنس ايڊمنسٽريشن جي فيڪلٽي;

(ii) تعليم، ادب ۽ سکيا جي فيڪلٽي;

(iii) سائنس ۽ ٽيڪنالاجي جي فيڪلٽي;

(iv) آرٽس، ڊزائن ۽ موسيقي جي فيڪلٽي;

(v) سوشل سائنسز جي فيڪلٽي;

(vi) ٻولي ۽ ڪلچرل اسٽڊيز جي فيڪلٽي;

(vii) پاليسي پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ جي فيڪلٽي;

(viii) قانون جي فيڪلٽي؛ ۽

(ix) اهڙيون ٻيون فيڪلتيز جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

(2) آرٽس، سائنس، بزنس ايڊمنسٽريشن ۾ بورڊس آف فيڪلتيز ۽ هر هڪ مشتمل هوندو:

(i) ڊين؛

(ii) فيڪلٽي ۾ شامل هر تدريسي شعبي جا پروفيسرس ۽ چيئرمين؛

(iii) هڪ ليڪچرر هڪ اسٽنٽ پروفيسر ۽ هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر هر هڪ شعبي مان ترتيبوار ۽ سينياري بنياد تي مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(iv) ٽي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمون ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي ۾ نه هجن پر جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.

(3) تعليم، قانون ۽ ميڊيسن ۾ بورڊس آف فيڪلتيز هر هڪ مشتمل هوندو:

(i) ڊين؛

(ii) پروفيسرس؛

(iii) فيڪلٽي ۾ شامل هر بورڊ آف اسٽڊيز جا ٻه ميمبر لاڳاپيل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ ۽

(iv) ٽي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمون ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي ۾ نه هجن پر جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ فيڪلٽي کي

سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.

(4) شق (3) جي ذيلي شقن (iii) ۽ (iv) ۾ ڄاڻايل ميمبر
ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا.

(5) فيڪلٽي جي بورڊ جي گڏجاڻي جو ڪورم ان جي
ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جيڪو هڪ جي
نسبت سان ڳڻيو ويندو.

(6) هر فيڪلٽي جي بورڊ کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽
بورڊ جي عام ضابطن موجب اختيار حاصل هوندا:

(a) فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن جي پڙهائي ۽
تحقيق بابت مربوط ڪرڻ؛

(b) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن
جي چند چاڻ ڪرڻ، پيپر سيٽرز ۽ ايگزيپمينرس جي
مقرر تي، سواءِ ريسرچ ممتحن جي ۽ امتحانن لاءِ
موزون پيپر سيٽرز ۽ ممتحن جا نالن وائيس چانسلر
ڏانهن اماڻڻ؛

(c) فيڪلٽي سان لاڳاپيل ڪو به تعليمي معاملو غور
هيٺ آڻڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي
رپورٽ ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو
هجي.

2.(1) هر فيڪلٽي جو ڊين هوندو جيڪو بورڊ آف

Dean

فيڪلٽي جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.

(2) هر فيڪلٽي جو ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر
جي سفارش تي فيڪلٽي ۾ سڀ کان سينئر ٽن
پروفيسرن منجهان ٽن سالن لاءِ نامزد ڪيو ويندو.

(3) ڊین فیکلتي ۾ پڙهائیا ویندڙ کورسز جي ڊگريز ۾
سواءِ اعزازي ڊگريز جي، داخلا لاءِ اميدوار پيش ڪندو.

(4) ڊین اهڙا پيا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙيون ٻيون
ذميواريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

3. (1) هر مضمون يا لاڳاپيل مضمونن جي گروپ لاءِ
هڪ تدریسی شعبو هوندو، جيئن منظور ڪيو ويو
هجي ۽ هر تدریسی شعبي جو هڪ چيئرمين سربراهه
هوندو.

(2) تدریسی شعبي جو چيئرمين يا چيئر پرسن يا اداري
جو ڊائريڪٽر سنڊيڪيٽ طرفان وائيس چانسلر جي
سفارش تي شعبي جي ٽن سينئر پروفيسرس ۽ ٽن
سينئر ايسوسيئيٽ پروفيسرس منجهان ٽن سالن جي
عرصي لاءِ مقرر ڪيو ويندو:

بشرطيڪ جتي ڊپارٽمينٽ ۾ ڪو پروفيسر يا
ايسوسيئيٽ پروفيسر نه آهي، اهو ڊپارٽمينٽ جي
سينئر استاد جي سهڪار سان فیکلتي جي ڊين
طرفان سنڀاليو ويندو.

(3) تدریسی شعبي جو چيئرمين هن ايڪٽ جي
گنجائشن موجب ڊپارٽمينٽ جي ڪم جو منصوبو
جوڙيندو، انتظام ڪندو ۽ نظرداري ڪندو ۽ پنهنجي
ڊپارٽمينٽ ۾ ڪيل ڪم بابت فیکلتي جي ڊين کي
جوابده هوندو.

بورڊ آف اسٽڊيز Board of Studies (1) هر مضمون يا مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ڌار
بورڊ آف اسٽڊيز هوندو، جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو
هجي.

(2) هر بورڊ آف اسٽڊيز مشتمل هوندو:

(i) تدريسي شعبي جو چيئرمين؛

(ii) تدريسي شعبي ۾ سمورا پروفيسر ۽ ايسوسيئيٽ

پروفيسر؛

(iii) لاڳاپيل شعبي مان سينيارٽي بنياد تي ٽي

اسٽنٽ پروفيسر ۽ هڪ ليڪچرر؛

(iv) يونيورسٽي اسٽادن کانسواءِ ٽي اسٽاد سنڊيڪيٽ

طرفان مقرر ڪيا ويندا. هر بورڊ جي ضرورت جي

حساب سان تعداد سنڊيڪيٽ طرفان طئي ڪيو

ويندو؛ ۽

(v) هڪ ماهروائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيو ويندو.

بشرطيڪ تدريسي شعبن، يا فقط جوڙيل ڪاليجن ۾

پڙهائجنڊڙ قانون، ڪامرس، سوشل ورڪ، جرنلزم،

جيا لاجي وارن مضمونن جي صورت ۾ بورڊ آف اسٽڊيز

هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) يونيورسٽي جي تدريسي شعبي جو

چيئرمين؛

(b) يونيورسٽي جي تدريسي شعبي ۾ سمورا

پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس؛

(c) لاڳاپيل شعبي مان هڪ اسٽنٽ پروفيسر ۽

هڪ ليڪچرر سينيارٽي جي بنياد تي؛ ۽

(d) چار ماهروائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا

ويندا.

بشرطيڪ فقط الحاق شده ڪاليجن ۾ پڙهائيا ويندڙ

پروفيشنل مضمون، جيڪي يونيورسٽي ۾ نه هجن،

جهڙوڪ ميڊيسن، اينيمل هسبنڊري، ڊينٽسٽري، هوم اڪنامڪس، انجنيئرنگ، ايگريڪلچر، بورڊ آف اسٽڊيز هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) لاڳاپيل ڪاليجن جا پرنسپال؛

(b) ڪاليجن جا پنج استاد سنڊيڪيٽ طرفان

مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(c) ٻه ماهر وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا

ويندا.

بشرطيڪ هيومنٽيز ۽ سائنسز جهڙن مضمونن جي صورت ۾ جيڪي فقط جوڙيل ڪاليجن ۾ پڙهايا ويندا ۽ يونيورسٽي ۾ نه هوندا، بورڊ آف اسٽڊيز هيٺين تي مشتمل هوندو:

(a) مضمون ۾ پڙهائي جو ڪم ڪندڙ ڇهه استاد

اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا

ويندا؛ ۽

(b) هڪ ماهر وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيو

ويندو.

(3) سواءِ ايڪس آفيشو ميمبرز جي بورڊ آف اسٽڊيز

جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(4) بورڊ آف اسٽڊيز جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ميمبرز

جي ڪل انگ جي اڌ برابر هوندو، جنهن جي نسبت

هڪ برابر هوندي؛

(5) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين بورڊ آف

اسٽڊيز جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو. جتي ڪنهن

مضمون جي سلسلي ۾ ڪو يونيورسٽي ۾ تدريسي

شعبو نه آهي ته سنديڪيت طرفان چيئرمين مقرر ڪيو ويندو.

(6) بورڊ آف اسٽڊيز جا ڪم هن ريت هوندا:

(i) اٿارٽيز کي لاڳاپيل مضمونن ۾ تدريس، تحقيق ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن تعليمي معاملن بابت صلاح ڏيڻ؛

(ii) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ سمورين ڊگريز ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽ ڪورسز لاءِ ڪورس ۽ نصاب تجويز ڪرڻ؛

(iii) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛ ۽

(iv) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

5. (1) هڪ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ هوندو جيڪو مشتمل هوندو:

اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو
بورڊ
Board of Advanced
studies and Research

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛

(ii) ڊينس؛

(iii) ٽي يونيورسٽي جا پروفيسرز سواءِ ڊينس جي، سنديڪيت طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(iv) ٽي يونيورسٽي جا استاد جن وٽ قابليت ۽ تجربو هوندو اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(v) اميرٽس پروفيسرز.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسواءِ اعليٰ تعليم ۽

تحقيق بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرز جي انگ جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(4) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) يونيورسٽي ۾ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق کي هٿي وٺرائڻ سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي اثارتيز کي صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي ۾ تحقيقي ڊگريون ڏيڻ تي غور ڪرڻ ۽ اثارتيز کي رپورٽ ڏيڻ؛

(c) تحقيقي ڪم تي ڊگري ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛

(d) تحقيق جي شاگردن لاءِ سپر وائيزرس مقرر ڪرڻ ۽ انهن جي ٿيسز جا مضمون طئي ڪرڻ؛

(e) بورڊ آف اسٽڊيز جي تجويزن تي غور بعد تحقيقي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جا پينلس تجويز ڪرڻ؛ ۽

(f) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

سليڪشن بورڊ

Selection Board

6. (1) سليڪشن بورڊ هيٺين تي مشتمل هوندو:

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين / چيئر پرسن)؛

(ii) چيئرمين يا سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن جو هڪ ميمبر چيئرمين طرفان نامزد ڪيو ويندو؛

(iii) لاڳاپيل فيڪلٽي جو ڊين؛

(iv) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين؛ ۽

(v) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر ۽ ٻه ٻيا ناميارا ماڻهو

سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

بشرطيڪ انهن تنهي مان ڪو به يونيورسٽي جو ملازم نه هوندو.

(2) شق (1) جي ذيلي شق (v) ۾ ڄاڻايل ميمبرس پن سالن لاءِ عهدورڪي سگهندا.

(3) (a) پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر جي چونڊ لاءِ ڪورم چار ميمبر هوندو ۽ ٻين استادن جي چونڊ لاءِ تي ميمبر ڪورم هوندو.

(b) استادن کانسواءِ عملدارن جي صورت ۾ سليڪشن بورڊ شق (1) جي ذيلي شقن (i)، (ii) ۽ (v) ۾ ڄاڻايل ميمبرن تي مشتمل هوندو.

(4) سليڪشن بورڊ جو ڪو به ميمبر جيڪو جنهن آسامي تي مقرري لاءِ اميدوار آهي، اهو سليڪشن بورڊ جي ڪارروائي ۾ حصو نه وٺي سگهندو.

(5) پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس جي عهدن تي اميدوارن جي چونڊ ۾ سليڪشن بورڊ ٽن ماهرن کي مقرر ڪندو يا انهن سان مشورو ڪندو ۽ ٻين ٽيچنگ پوسٽس تي اميدوار چونڊڻ ۾ لاڳاپيل مضمون ۾ به ماهر وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا، سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بورڊ طرفان منظور ڪيل هر مضمون جي ماهرن جي فهرست تي وقت به وقت نظرثاني ڪئي ويندي.

7. (1) سليڪشن بورڊ اشتهاار جي نتيجي ۾ سمورين

سليڪشن بورڊ جا ڪم
Functions of
Selection Board

تدريسي ۽ ٻين آسامين تي وصول ٿيندڙ درخواستن تي غور ڪندو ۽ اهڙين آسامين تي موزون اميدوارن جا نالا

مقررري لاءِ سنڊيڪيٽ کي تجويز ڪندو.

(2) سليڪشن بورڊ موزون ڪيس ۾ سبب رڪارڊ ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ کي اعليٰ بنيادي پگهار جاري ڪرڻ جي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(3) سليڪشن بورڊ اعليٰ تعليمي يافته شخص کي يونيورسٽي ۾ عهدي تي مقررري لاءِ شرطن ۽ ضابطن موجب سنڊيڪيٽ کي سفارش ڪري سگهي ٿو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سليڪشن بورڊ ۽ سنڊيڪيٽ جي راءِ ۾ فرق جو مسئلو حل نه ٿيڻ تي، معاملو چانسلر ڏانهن اماڻيو ويندو جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

8. (1) هڪ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي
The finance and
Planning Committee

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
(ii) سينيٽ جو هڪ ميمبر سينيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو؛

(iii) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو؛

(iv) يونيورسٽي جا ٻه ڊينس وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(v) چانسلر جو هڪ نامزد ڪيل؛

(vi) ماليات جو ڊائريڪٽر ۽

(vii) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل.

(2) مقرر ڪيل ميمبرن جي عهدي جو مدو ٽي سال

هوندو.

(3) فانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم

ٿي ميمبر هوندو.

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي جا ڪم

Functions of the
Finance and
Planning Committee

9. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت
هوندا:

(a) سالياني اڪائونٽ جي اسٽيٽمينٽ تي غور ڪرڻ
۽ سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ
۽ سنڊيڪيٽ کي ان سلسلي ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي جي مالي حيثيت جو سلسليوار جائزو
وٺڻ؛

(c) سنڊيڪيٽ کي پلاننگ، ڊولپمينٽ، فنانس
انوڀستمينٽ ۽ يونيورسٽي جي اڪائونٽس سان
لاڳاپيل سمورن معاملن تي صلاح ڏيڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيڪي قانونن ۾ بيان
ڪيل هجن.

الحاق ڪميٽي
Affiliation
Committee

10. (1) الحاق ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسلر؛

(ii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد
ڪيا ويندا؛

(iii) لاڳاپيل ريجن جو ڊائريڪٽر آف ايجوڪيشن
(ڪاليجز)؛ ۽

(iv) ايگزيڪيوٽو ڊسٽرڪٽ آفيسر (ايجوڪيشن)
شهيد بينظير آباد.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڪميٽي جي
ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) الحاق ڪميٽي ماهر مقرر ڪندي، جيڪي ٽن کان وڌيڪ نه هوندا.

(4) الحاق ڪميٽي جي گڏجاڻي جو ڪورم ٽي ميمبر هوندو.

(5) يونيورسٽي جو هڪ عملدار وائيس چانسلر طرفان ڪميٽي جي سيڪريٽري طور مقرر ڪيو ويندو.

(6) الحاق ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) الحاق چاهيندڙ يا يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا چاهيندڙ تعليمي اداري جي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛

(b) الحاق ٿيل ڪاليجن طرفان الحاق جي شرطن جي پيڪڙي جي شڪايتن تي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛ ۽

(c) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

11. (1) ڊسپلن ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:

نظم و ضبط ڪميٽي
Discipline
Committee

(i) وائيس چانسلر يا ان جو نامزد ڪيل؛

(ii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(iii) هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيو ويندو؛

(iv) شاگردن جي معاملن جو هڪ استاد يا آفيسر انچارج ڪهڙي به نالي سان هجي جيڪو

(ميمبر سيڪريٽري) طور ڪم ڪندو.

(v) يونيورسٽي اسٽوڊنٽس يونين جو صدر.

- (2) اڪسس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڊسپلين ڪميٽي جي ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.
- (3) ڊسپلين ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم چار ميمبر هوندو.
- (4) ڊسپلين ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:
- (i) اڪيڊمڪ ڪائونسل کي يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چلت، نظم و ضبط ۽ بداخلاقي جي ڪيسن سان منهن ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛ ۽
- (ii) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.